

[Jens Høyer.]

ud i Fremtiden, og Landmændene faar derigennem mere Tryghed med Hensyn til Arbejdets Udførelse. Endvidere sker der den store Forandring, at disse Grundforbedringslaan i Fremtiden skal finansieres af Banker og Sparekasser og maaske ad privat Vej. Der har i det andet høje Ting fra forskellig Side været udtalt Betæneligheder med Hensyn til, om det nu ogsaa var muligt at faa disse Laan frem ad privat Vej. For saa vidt man skulde have Laan gennem de hjemlige Pengeinstitutter, var disse Betæneligheder ogsaa i høj Grad berettigede. Jeg ved, at i hvert Fald for min Landsdels, for Sønderjyllands Vedkommende vilde det være ganske umuligt paa sædvanlig Maade at faa disse Laan frem ad privat Vej, men nu skulde der jo være raadet Bod paa dette Forhold derved, at Nationalbanken har givet Tilsagn om at støtte Pengeinstitutterne med de nødvendige Forstrækninger, saa at de kan finansiere Laanene. Man maa jo saa haabe, at det bliver til en rimelig Rente, en Rente, der svarer til den førsteklasses Sikkerhed, som maa siges at være til Stede her, idet disse Laan gaar forud for al anden Gæld paa Ejendommen.

Man maa ogsaa paaskønne, at Kreditforeningerne har tilbudt at bidrage til Finansieringen, idet de gennem deres staaende Udvalg har erklæret sig villige til at udstede Grundforbedringsserier til Finansiering af saadanne Laan. Med de Kurser, vi for Tiden har paa Kreditforeningsobligationer, maa man imidlertid befrygte, at der vil opstaa saa store Kurstab, at denne Vej maaske paa Grund af de slette Laanevilkaar og den høje Rente ikke er saa fremkommelig for Tiden. Jeg gaar dog ud fra, at den højtærede Landbrugsminister vil følge Sagen med Opmærksomhed og, for saa vidt der skulde vise sig Vanskeligheder, tage Affære og søge disse afhjulpel.

Det er i Lovforslaget foreslaaet, at der skal indtræde et Medlem mere i Grundforbedringsudvalgene, et Medlem valgt af Pengeinstitutterne med det Formaal at paase, at Laanene er forsvarlige; selvfølgelig skal de være forsvarlige, selvfølgelig skal Nyttens af Grundforbedringsarbejderne overstige Omkostningerne derved, men jeg kan for mit Vedkommende ikke indse, at der ved den foreslaaede Ordning opnaas større Tryghed i saa Henseende, end der har været hidtil. Hvis de 5 Medlemmer, som der hidtil har været i et Grundforbedringsudvalg, ikke er i Stand til at vurdere, om Laanene er forsvarligt anbragt, tvivler jeg paa, at det 6te Medlem

kan gøre det bedre end de 5, som dog til en vis Grad er sagkyndige og i Stand til at vurdere en Laanesag. Jeg vil derfor henstille til den højtærede Minister, om han ikke kunde gaa med til at slette dette 6te Medlem; saa var de Penge da sparet. Det bestemmes i Lovforslaget, at Lodsejeren selv skal betale Planen til det Arbejde, han ønsker udført, og det er der vel ikke saa meget at sige til, men han skal endvidere betale det ekstra gode Tilsyn, som naturligvis er nødvendigt. Jeg synes, at Staten godt kunde paatage sig den Udgift, som er forbundet med dette Tilsyn; hvis man sparede det ene Medlem af Udvalget, havde man allerede delvis Dækning for den Merudgift, som Staten vilde faa derved, og det kunde vel ikke genere saa meget, om det Beløb, der medgaar til Tilsynet, blev overført til de almindelige Administrationsudgifter.

Det glæder mig, at det er lykkedes i Folketingsudvalget at opnaa Enighed om en afdragsfri Periode; som Lovforslaget blev fremsat i Folketinget, indeholdt det intet herom, men nu foreslaas det altsaa, at Laanene skal være afdragsfri i 3 Aar, og jeg mener, at dette Tidsrum er tilstrækkeligt til, at man kan begynde at høste Frugterne af Arbejdet.

At der i Lovforslaget nu ogsaa er medtaget visse Vejarbejder, som muliggør Udnyttelsen af afsides liggende Arealer, hilser jeg ligeledes med Tilfredshed. Det hjælper ikke meget, at et Areal bliver kultiveret, naar der ingen farbar Vej er til det.

Mit Partis Medlemmer i det andet høje Ting har jo stillet Forslag om, at Laantagerne skulde anses for at være de egentlige Arbejdsgivere; Forslaget blev forkastet, og jeg skal ikke opgrave Stridsaksen; det maa saa overlades til Landmændene og eventuelle Entreprenører at komme til Rette om dette Spørgsmaal. Arbejderne og Arbejdsgiverne har jo den fælles Interesse i denne Sag, at Arbejdet fremmes til Gavn for begge Parter.

Lovforslaget har to Hovedformaal, nemlig at sætte Arbejde i Gang og at forbedre den danske Jords Ydedygtighed. Staten yder sit Bidrag dertil gennem Tilskud til Drænrør og, hvor det drejer sig om arbejdsløse, til Arbejdsløn. Der kunde maaske være Anledning til at spørge, om der ikke var andre Omraader, hvor man kunde finde produktivt Arbejde til en hel Del af de Mennesker, som nu er drevet ud i Arbejdsløsheden. De vanskelige Forhold, vi nu i lang Tid har haft inden for Landbrugserhvervet, har ført til, at man maa spare paa Arbejds-